

Danmarks
Naturfrednings
forening

Referat af HB-møde

Hovedbestyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Date	27-03-2026
Time	09.30 – 15.30
Location	Microsoft Teams
Deltagere	<i>Maria Reumert Gjerding, Sebastian Jonshøj, Martin Vestergaard, Birgitte Marcussen, Michael Løvendal Kruse, Susanne Ogstrup, Sebastian Haug Krab, Maria Mosegaard Mortensen, Mikkel Ejsing, Jørn Jepsersen (deltog telefonisk i punkt 8)</i>
Afbud	<i>Christian Prip</i>
Sekretariat	<i>Lars Midtiby, Luise Sanderhoff Østerlund, Ida Marxen Søndergaard, Nina Larsen Saarnak (pkt. 3), Jenny Marie Kruse (pkt. 4), Marie Føgh (pkt. 5-6), Daniella Humm Møller (pkt. 7-8), Jonas Colling Larsen (pkt. 7), Daniel Hauberg (pkt. 8), Magnus Gundersen Lihn (pkt. 8), Søren Møllerup Dawe og Rikke Friis Højland (referent).</i>

1 – HB's egen tid

Der refereres ikke fra dette punkt.

2 - Generel politisk drøftelse efter folketingsvalget

**Maria Reumert
Gjerding**

HB drøfter folketingsvalgets udfald, valgkampsindsatsen og fokusområder.

Maria orienterede om DN's indsats under folketingsvalget, og hvordan det lykkedes at få drikkevand og svineproduktion til at være gennemgående dagsordener i valgkampen. Desuden havde DN tæt kontakt med en stribe forskellige partier om andre gode grønne udspil

Konklusion

HB tog orienteringen til efterretning, drøftede indsatsen og bad sekretariatet udarbejde en evaluering af arbejdet.

HB havde følgende kommentarer og refleksioner:

- Ros til sekretariatet og Maria for en flot indsats
- Indsatsen er ikke slut – dagsordener skal fastholdes via presse og kampagner.
- Lokale vælgermøder og arrangementer har været succesfulde. Dog er en valgkamp relativt kort, når frivillige skal stable arrangementer på benene. Vi bør være godt forberedt og fx have en valg-skabelon klar til lokal brug til både folketings- og kommunalvalg + sikre sekretariatsunderstøttelse og midler til at lave arrangementer
- Godt med mødet i lokalpolitisk netværk lige før valgudskrivelsen og også et digitalt møde for afdelingerne kort inde i valgkampen om DN's indsatser.
- Lokal dialog med både valgte politikere og kandidater (også dem vi er uenige med) er vigtig. Forslag om at række ud til lokale MF'ere. Man kan fx invitere dem ud og se noget natur. De har tid nu, hvor ordførerskaber ikke er fordelt.

3 - Evaluering af arbejdet med "Grøn Trepårt til virkelighed"

Nina Larsen Saarnak

HB orienteres om evalueringen af projektets første år med udgangspunkt i den evaluering og afrapporteringsrapport, der er gennemført af projektets første år.

Konklusion

Nina og Lars orienterede om, at der er indgået og principvedtaget 23 trepartsaftaler i kommunerne. Der har været et godt lokalt samarbejde og generel tilfredshed blandt DN's repræsentanter, som i udgangspunktet har følt sig godt klædt på til opgaven.

I 2026 skal omlægningsplanerne justeres og realiseres og nogle steder suppleres med natur- og skovudpegning. Der er fokus på relationsopbygning pga. udskiftninger, særligt i kommunerne, samt at skabe lokal opbakning bl.a. til signaturprojekter. Herudover fokus på at styrke lokale organiseringer, faglig opkvalificering af trepartsrepræsentanter og lokalafdelinger samt styrket fokus på samarbejde med andre grønne aktører.

HB tog orienteringen til efterretning.

HB havde følgende bemærkninger og spørgsmål:

HB roste sekretariatet for godt arbejde. Der blev stillet spørgsmål til ungeinddragelsen i trepartsarbejdet og efterspurgt opkvalificering i form af bl.a. forhandlingsteknik, relationsopbygning og planfaglighed

Derudover opfordret til fokus på, at afdelingerne ikke kører lokale sager ind i treparten. Vigtigt at stå sammen om, hvad der tjener DN.

HB drøftede forskellige former for anerkendelse af dem, som bruger så mange timer på treparten. Det kan være i form af ekstra forkælelse som erkendtlighed over den store indsats end kontantbeløb. Alternativt fjerne nogle opgaver, så arbejdsindsatsen ikke er så krævende. Samtidig er det en overvejelse, at der er rigtig mange aktive, som lægger virkelig mange timer i foreningen også uden for trepartsarbejdet.

4 - Dagsorden til repræsentantskabsmødet

*Rikke Friis Højland,
Jenny Marie Kruse*

HB skal godkende opdateret udkast til dagsorden og orienteres om indkomne dagsordensforslag samt opstillede kandidater. HB orienteres HB desuden om det øvrige landsmødeprogram.

Konklusion

HB godkendte dagsorden og tog orienteringen om opstillede kandidater samt at der ikke var indkommet dagsordensforslag til efterretning. HB tog i øvrigt orienteringen om programmet landsmødet til efterretning og roste det spændende program.

5

5 - Årsregnskab 2025 og forslag til overskudsdisponering

**Luisse Sanderhoff
Østerlund, Marie
Føgh**

HB skal godkende bilag til brug for repræsentantskabets godkendelse af DN's årsregnskab. HB skal desuden godkende budgetopfølgningen for Q4 2025.

Revisor Christian Dalmose deltager i punktet og orienterer om revisionsprotokollen, som efterfølgende skal underskrives af HB.

Konklusion:

Årsregnskab

Revisor Christian Dalmose gennemgik revisionsprotokollen, som han erklærede, er uden anmærkninger. Revisor har ikke kendskab til fejl og besvigelser. Præsidenten spurgte HB, om nogen havde viden om besvigelser. Ingen fra HB tilkendegav at have viden om det. HB tog orienteringen til efterretning og godkendte, at regnskabet indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

HB spurgte ind til væsentlige fejl. Revisor forklarede og slog fast, at revisionen ikke fandt fejl i årsregnskabet.

HB spurgte til sammenhængen mellem omstruktureringer og opsigelser i 2025 og et overskud på 5 mio. kr. i årsregnskabet. Sekretariatet forklarede, at økonomien i 2025 hele tiden har set fornuftig ud. Årsagen til, at medarbejdere blev opsagt medio 2025 var, at vi ved budgetlægningen for 2026 kunne se, at der ville komme til at mangle 10 mio. i budgettet for 2026 – et beløb, der kun kunne findes ved at reducere i lønsummen. Derfor blev der stoppet op rettidigt for at sikre, at lønninger pga. opsigelsesvarsler ikke trak ind i 2026.

Budgetopfølgning

HB godkendte budgetopfølgningen for fjerde kvartal 2025.

Overskudsdisponering

Lars præsenterede herefter forslaget til overskudsdisponering.

HB godkendte overskudsdisponeringen, som indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

HB konstaterede med tilfredshed, at overskudsdisponeringen investerer i nogle af de strategiske indsatser, som mangler et løft, og som vil styrke DN's fundament og kerneaktiviteter.

HB ønsker ifm. budgetlægningen, at sekretariatet udarbejder et bud på en fremtidig investeringsprognose, så store – og dyre – it-projekter ikke kommer uventet. Ikke kommer ud af det blå.

HB påpegede, at vores systemer er bundet op på amerikansk software og spurgte ind til planerne for at skifte over til europæisk software.

HB drøftede, om overskudsdisponeringen kunne benyttes til at belønne trepartsrepræsentanter, der arbejder ekstraordinært meget.

Lars takkede for bemærkningerne. Han fortalte, at der er midler på vej fra staten til trepartsarbejdet, og at sekretariatet her vil se på, om der er mulighed for at gøre noget godt for trepartsrepræsentanterne med disse midler.

Ift. IT-systemer er vi meget integreret med Microsoft og har bygget hele vores CRM-system på det system. Derfor står det ikke lige for at udskifte det system, men sekretariatet vil gerne kigge fremad ift. fremtidige investeringer i IT.

6

6 - Statsautoriseret/ registreret revisor

***Luise Sanderhoff
Østerlund***

HB skal beslutte indstilling af statsautoriseret/ registreret revisor til REP.

Konklusion

HB besluttede at indstille til REP at vælge EY som revisor fremadrettet, men bemærkede, at HB ønsker, at Danmarks Naturfond altid tænkes med ind i den type processer.

7

7 - Revision af skovloven

***Jonas Colling,
Daniella Humm
Møller***

HB skal drøfte DN's position mht. til revision af skovloven.

Konklusion

Daniella orienterede om den kommende revision af skovloven. Sekretariatet har været i dialog med trepartsministeriet og har sendt input med ønske om at rydde barrierer af vejen. Processen er midlertidigt sat på pause, men det forventes at arbejdet genoptages forholdsvis hurtigt efter regeringsdannelsen.

HB bakkede op om den prioriterede liste og drøftede DN's position. Der faldt følgende bemærkninger:

- Det er vigtigt, at deponering af byggeaffald, slam og aske i skov skrives ud. Evt. med skelnen mellem offentlig og privat skov.
- Der mangler mål for mængden af dødt ved i materialet. Det er vigtigt ift. biodiversitet, også i produktionsskove.
- Overvej muligheden for at vildsvin skrives ind i skovloven. Måske er der et vindue efter det erklærede svinevalg. Skovloven må ikke være en barriere ift. græsning i skov.
- HB foreslår, at man motiverer til hjemmehørende arter i stedet for eksoter gennem fx tilskud. Dog skal man også passe på, da nogle arter knytter sig til eksoter som fx rødgran.
- Der bør arbejdes for mulighed for at kunne udbringe kadavere.
- Begrænsning af byggeri i skovene, eksempelvis kunstprojekter, friluftprojekter og frivillighuse. Rekreation er positivt, men der er udfordringer med bl.a. affaldssorteringssystemer
- Forslag om at variere støtteordninger ift. driftsmetode af skovene.
- Der bør arbejdes med formidling ift. døde dyr og rod i skovene. Vi arbejder med ny æstetik i haver. Det samme bør brede sig til skovene.
- Behov for bedre overvågning: Overvågning af skove er skåret ned og hænger bl.a. sammen med monitorering af dødt ved.

8

8 - Status for de faglige udvalg, kommissorier, arbejdsopgaver mm.

Som en del af HB's årshjul drøftes status for de faglige udvalg, herunder kommissorier og arbejdsopgaver. Desuden godkender HB indstilling af kandidat til PFU. De tre udvalgsformænd gav en status på udvalgenes arbejde:

MFU

MFU har særligt fokus på miljøfremmede stoffer og blandingszoner, grænseværdier, fornyelse af spildevandstilladelser og miljøgodkendelser af rensningsanlæg. Ift. grundvand/ drikkevand er der fremdrift pba. debatten ifm. valget, hvor der er flertal for at beskytte de grundvandsdannende områder. Nu skal vi fra kortlægning til egentlig udpegning, hvilket forventeligt bliver svært, fordi områderne, der skal beskyttes, er mangfoldige og spredte, ligesom der bliver et erstatningsspørgsmål.

MFU har drøftet landbrug og har en god arbejdsdeling med sekretariatet og har aftalt at levere input til første udkast til landbrugspolitikken. MFU får det herefter til gennemsyn som aftalt i procesplanen.

PFU

Kommissoriet har været en god rammesætning for arbejdet i PFU med fokus på

dagsordener som understøtter sekretariatet, ligesom udvalget tager punkter op, som der er efterspørgsel på.

PFU har særligt haft fokus på implementering af grøn trepart ,og hvordan man får det ind i eksisterende planlægning. Den danske planlov har spillet fallit ift. visionen for, hvor vi vil hen i fremtiden. Tidligere satte planloven rammen for natur og udvikling, men nu er det blevet en forbudslov. Derfor har det måske også været svært for DN at løfte planområdet i en periode. Vil gerne arbejde med et bud på fremtidens planlov som fx en bæredygtighedslov, hvor man taler om visionerne for bæredygtig planlægning.

På næste møde vil der være fokus på, hvor PFU kan byde ind med planfagligheden. ift. landbrugspolitikken.

Udvalget har fået nogle nye medlemmer, som bl.a. har viden om grøn trepart.

NFU

NFU har fokus på den kommende natur- og biodiversitetslov. Derudover hjemmehørende og invasive arter ift. naturpleje. NFU har også fået et par nye medlemmer.

Fremadrettet vil NFU har fokus på at udvælge færre, større emner samt at bære ting mere direkte ind i HB, når der er noget, og behandle spørgsmål fra sekretariatet og andre.

NFU kommer til at diskutere hjemmehørende arter og definition, skovrejsning og hvad der er kan og skal ske i strengt beskyttet natur

Ida tilføjede, at Anders Horsten har overtaget sekretærrollen for MFU.

Konklusion

HB tog orienteringerne fra de tre faglige udvalgsformænd til efterretning og godkendte den nye kandidat til PFU.

HB havde følgende bemærkninger og drøftelser:

HB drøftede den kommende politiske handlingsplan for afskaffelse af blandingszoner. Der er gode krav i den eksisterende lovgivning, som ikke bliver overholdt af kommunerne.

MFU blev opfordret til at kontakte havnetværket, hvor der pågår et arbejde ift. Lynetteholm og blandingszoner, hvor man har stillet spørgsmål til, om det er lovligt ift. EU-lovgivning.

HB drøftede desuden princippet om forureneren betaler og, uenigheder ifm. erstatning.

HB opfordrede til, at PFU igen ser på naturzoner. Her skal tænkes ud af boksen ift. hvad vi vil i fremtiden. Kystbeskyttelse er meget relevant. Politisk stirrer man på de tekniske løsninger. Vi skal være fortalere for de naturbaserede løsninger, og her har PFU en rolle.

9 - Gensidige orienteringer

Herunder HB's kommunikation med samrådene og nyt fra sekretariatet.

Samrådsformandsskabsmøde

HB drøftede samrådsformandsskabsmødet om fredagen på landsmødet, formålet og HB's

deltagelse heri, efter at der var udtrykt ønske om, at forummet kun var for samrådsformandskaberne. Lars understregede, at sekretariatet ikke har behov for at have en dominerende rolle på mødet, men gerne faciliterer de emner, som formandskaberne ønsker at tage op.

Sekretariatet

Lars orienterede om, at der er gang i processen med at rekruttere en ny afdelingschef.

Symposium om Møn som naturverdensarv

Martin orienterede om, at han i weekenden deltager i et symposium om Møn som naturverdensarv.

Farvel for denne gang

Sebastian Krab og Birgitte Marcussen takkede for samarbejdet i HB efter henholdsvis 3 og 11 år.

10

10 - Evt. og evaluering af mødet

HB evaluerede mødet.

Det blev nævnt, at der var god mødeledelse og god mødekultur, men også opfordret til afstemning med oplægsholdere ift. tid, samt til at mødedeltagerne gemmer anekdoter til efter mødet for at hjælpe med mødeledelsen.